

משרד הביטחון

מדינת ישראל

הוראת משרד הביטחון מס' 49.13
טיפול בעיזבונות לטובת
משהב"ט וצה"ל

ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל, הוכנה והופצה ע"י אגף מינהל ומשאבי אנוש (אמ"ש)

תאריך פרסום: כ"ח באייר תשנ"ד 9.5.94

במקום: המ"ב 49.13 מתאריך 9.8.81

תיקון אחרון: ת 3773 מ-13.6.10 - עודכנו סעיפים: 3א, ב', 4, 5ב', ג', 13ו', 22ד', 24ה', ו', 26ב', ג', 27א', 29, 29ז', ט', 30א', 30ב', 30ג', 4, 6, 11א'; בתוספת א' עודכנו סעיפים: 4א', 4ב', 10ב', 11א'; בתוספת ב' עודכנו סעיפים: 1, 2, 5ב', 11א'.

כללי

1. הממשלה בהחלטתה מס' 1498 מיום 1.4.90 קבעה ועדה ציבורית אשר תחליט לגבי המטרות והגופים אשר להם יוקצו כספי עיזבונות המיועדים למדינה, לרבות עיזבונות למשרד הביטחון וצה"ל.
2. משרד המשפטים פירסם את נוהל עבודתה של הוועדה הציבורית המחייב את הגופים להם נמסרו עיזבונות וכן את הגופים המבקשים לקבל הקצאה מהעיזבונות לטובת המדינה.
הערה: תוכן העניינים של ההוראה מופיע בסופה.

מטרה

3. מטרת הוראה זו לקבוע את הכללים וההסדרים הקשורים בטיפול:
ת 3773 - 13.6.10 - ס' 3 א', ב'
 - א. בעיזבונות מיועדים למשהב"ט ו/או לצה"ל.
 - ב. בעיזבונות כלליים למדינה שיוקצו למשהב"ט ולצה"ל או לגופים שקשורים למערכת הביטחון.
 - ג. הקצאת כספים/נדל"ן ישירות מהאפוסטרופוס הכללי שלא באמצעות הוועדה הציבורית.
 - ד. טיפול בכספי הקדשים שחלוקתם לזכאים נעשית באמצעות יחידות משהב"ט.

אחריות

4. ת 3773 - 13.6.10 - ס' 4
היועמ"ש למעהב"ט, אגף הכספים (אכ"ס), אגף התקציבים (את"ק), אגף שיקום נכים, אגף משפחות והנצחה, אמר"ן, מטכ"ל/אג"ת, כל אחד בתחומו נושאים באחריות לביצוע הוראה זו.
היועמ"ש למעהב"ט נושא באחריות מטה להוראה.

עיקרי ההוראה

5. להלן עיקרי ההוראה:
 - א. במדינת ישראל פועלת ועדה ציבורית להקצאת עיזבונות המדינה, לרבות עיזבונות המיועדים למשהב"ט ולצה"ל.

ת13.6.10 - 3773 - ס' 5 ב'ג'

- ב. במשהב"ט פועלת וועדה משרדית מייעצת שתפקידה לרכז את בקשות הגופים החיצוניים וכן את בקשות הגורמים במשהב"ט ובצה"ל לקבלת עיזבונות, ולהעביר את המלצותיה בנוגע לבקשות אלה אל הוועדה הציבורית.
- ג. עותק המלצות הוועדה יועבר לידיעת המנכ"ל.
- ד. העיזבונות שיוקצו ע"י הוועדה הציבורית, יועמדו על ידי אכ"ס לרשות היחידה או הגוף החיצוני הנוגע, לאחר שיועמדו על ידי האפוטרופוס הכללי לרשות משהב"ט.

ת1870 - 15.2.99 - ס' 5ה'ו'

- ה. האפוטרופוס הכללי יעמיד הקצאות כספיות או נדל"ן, שלא באמצעות הוועדה הציבורית, מעיזבונות, מתנות, צוואות, הקדשים, ייעודיים, שינוהלו ע"י המשרד באמצעות קרנות.
- ו. האפוטרופוס יבצע באמצעות יחידות המשרד תשלומים לזכאים מכספי הקדשים.

הגדרות

6. לצורך הוראה זו מוגדרים המושגים הבאים כלהלן:

- א. ועדה ציבורית - הוועדה הציבורית שנתמנתה על ידי שר המשפטים באישור הממשלה לשם קביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה.
- ב. ועדה משרדית - ועדה שמונתה על ידי שר הביטחון ותפקידה להמליץ על ייעוד עיזבונות בפני הוועדה הציבורית לקבלת עיזבונות.
- ג. עיזבון - עיזבון שהונחל על ידי מוריש למדינת ישראל, לרבות מתנה שהוקנתה למדינה, לרבות למשהב"ט ולצה"ל.
- ד. עיזבונות מיועדים למשהב"ט ו/או לצה"ל - עיזבונות שיועדו על ידי המצווה למשהב"ט ו/או לצה"ל בין למטרה ודרך שימוש בכספים ולייעוד מתאימים, ובין אם לאו.
- ה. עיזבונות כלליים למדינה - עיזבונות שיועדו על ידי המצווה למדינה בין למטרה או לייעוד מסוימים ובין אם לאו.

ת1870 - 15.2.99 - ס' 6ו'

- ו. האפוטרופוס - בהוראה זו משמעותו: האפוטרופוס הכללי.

הוועדה המשרדית

7. במערכת הביטחון תפעל ועדה מייעצת לעיזבונות (להלן - הוועדה) שתמונה על ידי שר הביטחון ואשר תטפל בהגשת בקשה להקצאת עיזבונות מהוועדה הציבורית, והמלצה להקצאתם - במסגרת משהב"ט וצה"ל.

8. הרכב הוועדה:
(זהה להרכב הוועדה הפועלת עפ"י המ"ב 50.02)
- א. המשנה ליועץ המשפטי למעלה"ט - יו"ר
 - ב. ראש אגף הכספים וחשב המשרד - חבר,
 - ג. נציג אגף התקציבים - חבר,
 - ד. נציג היועץ המשפטי למעלה"ט - חבר,
 - ה. נציג היועץ הכלכלי למעלה"ט - חבר,
 - ו. נציג אמר"ן (בדיון בעיזבונות נדל"ן) - חבר.
9. עובד מאגף הכספים המשמש כמרכז ועדת התמיכות הפועלת על פי המ"ב 50.02 ישמש גם כמרכז של ועדת העיזבונות.
10. נציגי קרן לב"י יוזמנו על ידי יו"ר הוועדה כיועצים לדיון בהקצאת עיזבונות הנוגעים לצה"ל.
11. דיוני הוועדה יתקיימו כאשר משתתפים בה לפחות 3 חברים הכוללים את יו"ר הוועדה ונציג היועץ המשפטי למעלה"ט.
12. החלטות הוועדה תתקבלנה ברוב דעות ובמקרה של דעות שקולות תכריע דעתו של יו"ר הוועדה.
13. מרכז הוועדה יטפל בנושאים הבאים:
- א. יפיץ לגורמי המשרד את הודעות הוועדה הציבורית על הגשת בקשות לקבלת עיזבונות, ואת החלטות הוועדה.
 - ב. ירכז את מסמכי העיזבונות עבור משרד הביטחון וצה"ל שנתקבלו במשרד ויביאם לדיון בוועדה.
 - ג. ירכז את בקשות הגורמים השונים לקבל הקצאה מהעיזבונות, לרבות של גופים מחוץ למע' הביטחון.
 - ד. יקבל וירכז עבור הוועדה באמצעות קרן לב"י את התייחסות הגורמים הנוגעים לצה"ל, לבקשות כאמור.
 - ה. יקבל וירכז עבור הוועדה את התייחסות משהב"ט, ככל שנדרש, בעיקר אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה, לבקשות של הגורמים החיצוניים ושל בקשות המשרד עצמו.
- ת3.3.05 – 2960 – ס' 13 ה'
ת13.6.10 - 3773 - ס' 13 ו'
ו. יפיץ את הפרוטוקולים משיבות הוועדה המשרדית והחלטותיה, ויעבירם לוועדה הציבורית. עותק המלצות הוועדה המשרדית יועבר לידיעת המנכ"ל.
- ז. ינהל את התיעוד של עבודת הוועדה.
 - ח. אחראי לדווח ולפעול מול האפוטרופוס הכללי.
 - ט. יקבל מאמר"ן/חט' נכסים ופמ"צ, חוות דעת לגבי עיזבונות שהם נדל"ן, שתוצג בדיוני הוועדה (ראה גם סעיף 29).

התכנסות הוועדה המשרדית

14. להלן פרטים בעניין התכנסות הוועדה:

- א. הוועדה תכנס כאשר העיזבונות עבור משהב"ט וצה"ל הגיעו לסכום המצדיק את כינוסה של הוועדה, או שהתקבלה פנייה להתייחסות מהוועדה הציבורית, או בכל מקרה שהתעורר צורך בכך.
- ב. מרכז הוועדה יודא שנתקבלו חוות הדעת של הגורמים הנוגעים לנושא הבקשות להקצאת העיזבונות - בין טרם כינוסה של הוועדה המשרדית ובין בעת הדיונים עצמם.
- ג. הגורמים הנוגעים לנושא בגופים השונים יהיו כלהלן:

(1 עיזבונות מיועדים למשהב"ט ולצה"ל:

(א) עיזבונות שיועדו למטרה מסוימת ו/או ליעוד המסוים, לפי המטרה ו/או הייעוד:

ת2705 – 18.11.04 – ס' 14ג'1(א)

I. למשהב"ט - באמצעות לשכת ר' אכ"ס וחשב המשרד.

II. לצה"ל - באמצעות מטכ"ל/אג"ת.

(ב) עיזבונות ללא ייעוד או מטרה - לצה"ל באמצעות מטכ"ל/אג"ת.

(2) בקשות גורמים מחוץ למשהב"ט:

הגורמים הנוגעים בדבר יקבעו לפי נגיעתם לגוף המבקש או למטרת הבקשה, לפי העניין.

מידע על עיזבונות

ת2705 – 18.11.04 – ס' 15

15. במשרד, ינוהל באכ"ס, באחריות מרכז ועדת העיזבונות כאמור בס' 9 לעיל, מערך מידע כולל ממוחשב בנושא עיזבונות.

16. המערך יכלול מידע מהתחומים והסוגים הבאים:

- א. מידע על עיזבונות שפורסם על ידי הוועדה הארצית - ימסר באמצעות היועץ המשפטי למעהב"ט.
- ב. מידע על עיזבונות שהוקצו על ידי הוועדה הארצית ושהועמדו לטיפול של משהב"ט.
- ג. עיזבונות ייעודיים יחודיים שהועמדו, או מיועדים, על ידי האפוטרופוס הכללי במישרין ליחידות, שלא באמצעות הוועדה הציבורית (קרנות בניהול היחידה או בניהול הבנק). להוציא עיזבונות שהועמדו לקרן לב"י.
- ד. כספי הקדשים שהועמדו על ידי האפוטרופוס לביצוע באמצעות היחידות במשרד הביטחון או בצה"ל.
- ה. עיזבונות שלא נתקבלו לגביהם מסמכים, אולם נתקבל מידע על כך ביחידות של משהב"ט או צה"ל, מגורמים כגון: אפוטרופוס, מצווה, עו"ד שמייצג את המצווה, בני משפחה וכדומה.

1. מידע על עיזבונות ייעודיים שניתנו ללב"י, ינוהל על ידי הקרן עצמה לפי המ"ב 49.23 נספח ג'.
17. הגופים/יחידות במשהב"ט ובצה"ל שיובא לידיעתם מידע על עיזבונות, כאמור בסעיף 15 א' ב' לעיל, יעבירו מידע זה, בהקדם, אל אכ"ס/מרכז הוועדה המייעצת לעיזבונות, וכן יעבירו על כך דו"ח תקופתי שנתי מרוכז בחודש ינואר.
18. היועץ המשפטי, נושא באחריות לפנות פעמיים בשנה (1 בנובמבר, 1 במאי) אל האפוטרופוס הכללי, לקבלת מידע על עיזבונות הניתנים לניצול ע"י מערכת הביטחון, ויעביר מידע זה אל אכ"ס/מרכז הוועדה המייעצת לעיזבונות.
19. על בסיס האמור בסעיפים 18,17 לעיל, מרכז הוועדה ינהל מערך מידע, שיאפשר לקבל פרטים על מצב העיזבון, ממועד שנתקבל עליו מידע ועד למועד שהוקצה והועמד לרשות המערכת ע"י הוועדה הציבורית והאפוטרופוס הכללי.

ת2690 - 3.3.05 - ס' 20

20. אחת לרבעון, יפנה מרכז ועדת העיזבונות כאמור בסעיף 9 לעיל, לכל היחידות, לקבלת עדכונים שוטפים לגבי העיזבונות הנמצאים בטיפולם. נתונים לגבי אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה, יקבל ממערכת חשבונאות שיקום.
21. הוועדה תדון בעיזבונות ותעביר את המסמכים הנוגעים בצירוף המלצתה, אל הוועדה הציבורית.

עיזבונות למשהב"ט ולצה"ל

22. הטיפול בעיזבונות עבור משהב"ט וצה"ל, יהיה כלהלן:
- א. מרכז הוועדה יעביר את פרטי העיזבונות אל הגופים במשהב"ט הנוגעים בדבר, כדי שיגישו את בקשותיהם ו/או הצעותיהם להקצאה מהעיזבונות.
- ב. מפקד קרן לב"י, ירכז את קבלת התייחסות הגופים הנוגעים בצה"ל ואת קבלת האישורים המוסמכים כנדרש בצה"ל ויעבירם למרכז הוועדה ולידיעת את"ק.
- ג. הבקשות להקצאה של הגופים וכן ההתייחסויות יובאו לדיון בוועדה המשרדית.

ת3773 - 13.6.10 - ס' 22ד'

- ד. ההמלצות תועברנה במרוכז, אל הוועדה הציבורית ועותק מהן לידיעת מנכ"ל משהב"ט ואל אגף התקציבים באוצר, לא יאוחר מ-45 יום מקבלת הבקשה ממרכז הוועדה, אלא אם נקבע בבקשה אחרת.

עיזבונות המיועדים למדינה

23. סדרי הטיפול בעיזבונות המיועדים למדינה יהיו כלהלן:
- ת2960 - 3.3.05 - ס' 23א'
- א. מרכז הוועדה יפיץ גם את רשימת העיזבונות הכלליים המיועדים למדינה אל הגורמים הנוגעים בדבר במשרד הביטחון, (בעיקר אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה), ואל מטכ"ל/אג"ת עבור צה"ל.
- ב. הגופים במשרד הביטחון ומטכ"ל/אג"ת עבור צה"ל, יגישו למרכז הוועדה המשרדית את בקשותיהם לקבלת הקצאה מהעיזבונות לטובת המדינה כאמור.

- ג. הוועדה המשרדית תדון בבקשות, תערוך את המלצותיה לפי סדר ובציון עדיפויות, ככל שהדבר ניתן, ותזמן את הגורמים הנוגעים בדבר ככל שמתבקש.
- ד. הוועדה המשרדית תעביר את הבקשות וכל החומר שנדרש וצורף להן, וכן את המלצותיה המפורטות, לוועדה הציבורית ולאגף התקציבים באוצר. ההמלצות תרוכזנה ביחד עם ההמלצות לגבי הבקשות מסעיפים 22, 23 ולאחר קבלת אישור המנהל הכללי. (אלא אם הוועדה הציבורית תורה אחרת).

גופים חיצוניים שקשורים למערכת הביטחון

24. הטיפול בבקשות של גופים חיצוניים יהיה כלהלן:
- א. גופים חיצוניים למהב"ט אשר עניינם או פעולתם קשורה למשרד כגון: קרן לב"י, האגודה למען החייל, המבקשים לקבל הקצאה מעיזבונות לטובת המדינה, מגישים את בקשתם אל מרכז הוועדה, לאחר פנייה של הוועדה הציבורית שתפורסם ברשומות.
- ב. את הבקשה יש להגיש לפי הפרטים והטפסים הנדרשים בהמ"ב 50.02, אלא אם נאמר אחרת בפרסום של הוועדה הציבורית.
- ג. מרכז הוועדה יבדוק אם הבקשות עומדות בדרישות ויעביר להתייחסות של הגורמים הנוגעים במשרד ובצה"ל ואל יתר גורמי המשרד ככל שנדרש.
- ד. הוועדה המשרדית תדון בבקשות של גופים אלה כמוגדר בהמ"ב 50.02 ותשקול את המלצותיה על פי הכללים ואמות המידה שבהוראה זו, אלא אם קיבלה הנחיה אחרת מהוועדה הציבורית.
ת3773-13.6.10 - ס' 24 ה', ג'
- ה. עותק מהמלצות הוועדה יועבר לידיעת המנכ"ל.
- ו. הוועדה תעביר את הבקשות וההמלצות אל הוועדה הציבורית ואל אגף התקציבים במשרד האוצר (לא יאוחר מ-45 יום ממועד האחרון שנקבע להגשת בקשות הגופים), זאת גם לגבי בקשות שלא הומלצו על ידה.

החלטות הוועדה הציבורית

25. קבלת ההחלטות של הוועדה הציבורית:

- א. הוועדה קובעת בהחלטתה את סכום הכסף ואת המטרות שלהן הוא מיועד וכן כל תנאי נוסף שתמצא לנכון.
- ב. הודעה על החלטת הוועדה נשלחת למשרד הממשלתי הנוגע (למשהב"ט), לאגף התקציבים במשרד האוצר ולאפוטרופוס הכללי במידת הצורך.
- ג. יו"ר הוועדה המשרדית ינחה את מרכז הוועדה להעביר את ההודעה של הוועדה הציבורית אל גורמי המשרד ואל הגופים החיצוניים, לפי העניין. עותק ההודעה יועבר גם לידיעת ר' אגף התקציבים ואגף הכספים.

קבלת ההקצאה והעמדתה לרשות היחידה

26. להלן פרטים על דרך הקצאה:

- א. הוועדה הציבורית מעמידה את העיזבון לרשות המשרד באמצעות האפוטרופוס בכללי. ת3773-13.6.10 - ס' 26 ב'ג'
 - ב. את"ק נושא באחריות לתקצוב ההקצאה בתקציב הביטחון, בהתאם לייעוד שנקבע ע"י הוועדה הציבורית, וכן ליחידה לה הוקצה. כן ייעשה התקצוב גם לגבי עיזבונות והקדשים שמועברים ע"י האפוטרופוס במישרין ליחידות. לעניין זה ראה גם תוספת א' להוראה זו.
 - ג. אגף הכספים יקבל את העיזבון שהוקצה מאת האפוטרופוס. יתאם עם את"ק ועם הגוף המזוכה את פרטי הכתובת המיועדת לתקצוב כהוצאה המותנית בהכנסה בתקציב הגוף התקציבי.
 - ד. אכ"ס יערוך זיכוי התקציב של היחידה כלהלן:
 - (1) עיזבונות כלליים עבור צה"ל יועברו לזכות קרן לב"י, ולאחר החלטת הרמטכ"ל על הקצאתם ליחידה בצה"ל, יעשה ע"י אכ"ס חיוב של קרן לב"י וזיכוי של היחידה המקבלת.
 - (2) עיזבונות מיועדים לצה"ל יועברו לזכות היחידה הנוגעת.
 - (3) עיזבונות לגופים שאינם צה"ל יועברו לזכות הגוף/היחידה.
 - (4) אגף הכספים ידווח לאת"ק על העברת הכספים לזכות היחידה הנוגעת כאמור.
- ת2705 - 18.11.04 - ס' 5'ד26
- (5) היה העיזבון שהוקצה למשרד - מקרקעין, יועמד העיזבון לרשות היחידה המקבלת באמצעות אמר"ן/חטיבת נכסים ופמ"צ, לפי הכללים שבהמ"ב 45.20 והמ"ב 45.22.
 - (6) אגף הכספים ידווח לוועדה הציבורית בהתאם להנחיותיה על ביצוע החלטתה.

(7) על גורמי המשרד להקפיד לממש את כספי העיזבונות לפי הייעוד שנקבע להם על ידי המדינה או לפי הייעוד שהותווה על ידי הוועדה הציבורית.

הארכת הרשאה לשימוש בהקצאה מכספי עיזבון

27. לנושא הארכת ההרשאה:

ת3773-13.6.10 - ס' 27 א'

א. כספי הקצאה יש לנצל בתקופה כמצוין בהחלטה של הוועדה הציבורית (ראה כללי הוועדה הציבורית, נספח ב סעיף 10 בהמ"ב ז).

ב. נמצא על ידי הגוף שקיבל את ההקצאה, שלא ניתן להשתמש ולנצל את כספי ההקצאה בתקופת שנת התקציב השוטפת, ונדרש לדחות את הביצוע לשנים הבאות, יש לטפל בכך כלהלן:

(1) הגוף שקיבל את ההקצאה יפנה בבקשה אל הוועדה המשרדית, להעברת ההקצאה שלא נוצלה (עודפי תקציב) לשנים הבאות.
הגוף המקבל יפרט לוועדה את הנימוקים והסיבות לאי הניצול.

(2) הוועדה המשרדית תפנה בבקשה אל הוועדה הציבורית לקבלת אישור לדחיה ולהעברת העודפים.

(3) אישרה הוועדה את הדחיה, יובאו הפרטים אל את"ק אשר יפנה אל האוצר ולועדת הכספים של הכנסת, במסגרת פנייתו לשינויים בתקציב, לקבלת אישור לשינוי בתקציב ההוצאה ובמימון.

(4) אכ"ס יביאו לידיעת את"ק את אישור ועדת הכספים להעברת העודפים, כדי לתקצבם כעודף מיוחד שלא בתקציב הביטחון.

דרכי פנייה אל האפוטרופוס

28. פנייה של גוף במשרד אל האפוטרופוס, בנושא עיזבונות ייעודיים מיוחדים או הקדשים, תיעשה באופן ישיר ותובא לידיעת אכ"ס/מזכיר הוועדה ולמשנה ליועמ"ש למערכת הביטחון.

עיזבונות שהם נדל"ן - אופן טיפול

ת3773-13.6.10 - ס' 29

29. נמסר על ידי האפוטרופוס, או על ידי הוועדה הציבורית, על עיזבונות שהם נדל"ן, להוציא עיזבונות המיועדים לקרן לב"י, ואשר ניתן שימסרו לגוף במערכת הביטחון, יטופל במקרה כלהלן:

ת2705-18.11.04 - ס' 29 א'ב'

א. מזכיר הוועדה המשרדית יעביר את הפרטים על הנדל"ן לאמו"ן/ראש חטיבת נכסים ופמ"צ.

ב. חט' נכסים ופמ"צ תבדוק עם האפוטרופוס את הפרטים לגבי הנכס, (משפטיים, כלכליים וכדומה), ואת הפעולות הנדרשות כדי שניתן יהיה להעמיד את הנכס לרשות המשרד, כשהוא נקי מכל מגבלות לגבי זכויות נכסיות או משפטיות. לפי הצורך, תוכן גם הערכה כספית על ידי השמאי הממשלתי.

ג. ככלל, המשרד יקבל נדל"ן החופשי ממגבלות כל שהן, כגון: שותפות, שיעבודים וכדומה. נמצאו מגבלות כאמור, יבקש המשרד

מהאפוטרופוס לטפל במכירת הנכס ובהעמדת התמורה הכספית לרשות המשרד כעזבון.

ת2705 – 18.11.04 – ס' ד29'ה'ו'ז'ח'

ד. חט' נכסים ופמ"צ תיתן חוות דעתה לוועדה המשרדית, כפוף לבירורים הנ"ל. בהתאם לכך יוחלט אם לבקש את הקצאתו מהוועדה הציבורית, וכן יוחלט על המשך הטיפול של חט' נכסים ופמ"צ עם האפוטרופוס, כמפורט לעיל.

ה. נכס חופשי ימסר על ידי האפוטרופוס לחטיבת נכסים ופמ"צ אשר:

- 1) תעמידו לרשות הגוף שנקבע שיקבלו על פי ההקצאה של הוועדה הציבורית.
- 2) תפרט בכתב לגוף המקבל את הכללים והמגבלות לשימוש בנכס, כפי שהוגדרו בהקצאה של הוועדה הציבורית ובהוראות הצוואה.
- 3) תטפל לרישום הנכס במערכת המידע ורישום הנכסים בבעלות המשרד.

ת3773 - 13.6.10 - ס' 29'ו'ז'ט'

- ו. היו הכנסות שוטפות ממבנים שנתקבלו מעזבון, תטפל חטיבת נכסים ופמ"צ בתיאום עם הגוף שהמבנה נמצא באחריותו, בהכנת אומדן של ההכנסות. האומדן יועבר לאת"ק בכל שנה תקציבית בחודש יולי, כדי שההכנסות יתוקצבו בתקציב כנדרש. ההכנסות בפועל יועברו לאכ"ס.
- ז. מכירה ומימוש של נכס חופשי שנתקבל מעזבון, ייעשו על ידי חט' נכסים ופמ"צ בהתאם לסמכויות על פי ההרשאות, ובכפוף והתאמה לכללי ההקצאה של הוועדה הציבורית והוראות המצווה (צוואה). בעניין זה תוכל החטיבה להתייעץ עם היועץ המשפטי למעבה"ט ועם האפוטרופוס.
- ח. אחת לשנה, בחודש דצמבר, ידווח אמ"ן/חט' נכסים ופמ"צ למזכיר הוועדה המשרדית על עיזבונות נדל"ן המטופלים על ידם.
- ט. מבוטל.

ת3773 - 13.6.10 - ס' 30, 30'א'1,2)

בקרה ופיקוח

30. הטיפול בביצוע בקרה על השימוש בעיזבונות, בהתאם להקצאות ובהתאם להוראות המשרד, יעשה כלהלן:

- א. אחריות
האחריות של הגורמים השונים לבקרה על השימוש בעיזבונות, בהתאם לכללים שהוגדרו, בהקצאה, ובהתאם לכללי המשרד, הינה כלהלן:
 - 1) אכ"ס נושא באחריות מטה כוללת, באמצעות יחידת מבקר אכ"ס, לריכוז נושא הביקורת, מטעם הוועדה הציבורית, על עיזבונות שנמסרו לגופים אזרחיים, לרבות אל"ח (שאינם צה"ל או יח' משרד הביטחון).
 - 2) מבקר אכ"ס כגורם מטה מקצועי, נושא באחריות למתן הנחיות מקצועיות ליחידות הבקרה באגפים/ביחידות בנושא השימוש בעיזבונות.

ת3773-13.6.10 - ס' 30 א' 3,4,6)

- (3) אגפי/יחידות המשרד נושאים באחריות לקיום הבקרה על השימוש בעיזבונות באמצעות יחידת הבקרה באגף/יחידה, על פי הייעוד שנקבע על ידי הוועדה הציבורית. באמו"ן, ר' חטיבת נכסים ופמ"צ יהיה אחראי על קיום בקרה על השימוש בעיזבונות נדל"ן בהתאם להמ"ב 45.22.
- (4) יחידת סמך המקבלת לרשותה עיזבון תישא באחריות לקיום בקרה על השימוש בעיזבונות באמצעות מבקר היחידה.
- (5) קרן לב"י תקיים בקרה ביחידות בצה"ל, שהשימוש בעיזבונות נעשה בהתאם להחלטות הוועדה הציבורית, ו/או המצווה:
- (א) עיזבונות שהוקצו על ידי הוועדה הציבורית והועברו ליחידות ע"י קרן לב"י, כאמור בסעיף 1'26 לעיל.
- (6) הבקרה על השימוש בעיזבונות ייעודיים והקדשים, שהועברו ליחידה במישרין מהאפוסטרופוס ושלא מהוועדה הציבורית, תיעשה על ידי האגף/יחידה לפי העקרונות כמפורט בסעיפי משנה 1 (5- לעיל).

ת3773-13.6.10 - ס' 30 ב' 1,2,4)

ב. ביצוע הבקרה

הבקרה תבוצע בצורה הבאה:

- (1) לגבי הבקרה בגופים אזרחיים (ראה סעיף א 2) לעיל) יפעל מבקר אכ"ס לפי הכללים שנקבעו בהמ"ב 50.02.
- (2) באגפי/יחידות המשרד על הבקרה לוודא שהשימוש בעיזבון נעשה בהתאם לכללי ההקצאה של הוועדה הציבורית, ו/או הנאמנים בקרן, ו/או בהקדש, וכן בהתאם להוראות משרד הביטחון.
- (3) בכספי עיזבונות הנמסרים ישירות לזכאים ולא ליחידה, תיעשה בקרה שרישומי המסירה והקבלה של הכספים הינם לפי נהלי היחידה.
- (4) חטיבת נכסים ופמ"צ באמצעות יחידת הבקרה באמו"ן תקיים בקרה שנתית, שהשימוש בנכס נעשה בהתאם לכללי ההקצאה כאמור, ותדווח על כך לוועדה המשרדית ולמבקר אכ"ס.

ת3773-13.6.10 - ס' 30 ג' 1)

ג. דיווח על בקרה

- (1) האחראי לבקרה באגף/יחידה, כמפורט בסעיף א' לעיל, ידווח אחת לשנה, דיווח על השימוש בכספי העיזבון, בנפרד בין עיזבונות שנתקבלו באמצעות הוועדה המשרדית לבין עיזבונות שנתקבלו במישרין מהאפוסטרופוס.
- (2) הדו"ח ישלח אל:
- (א) ראש אכ"ס וחשב המשרד.
- (ב) ראש האגף/יחידה.
- (ג) בעיזבונות שהוקצו על ידי הוועדה הציבורית - אל מזכיר הוועדה המשרדית.
- (ד) בעיזבונות/קרנות/הקדשים שנמסרו ליחידה ישירות על ידי האפוסטרופוס - דיווח לאפוסטרופוס.

דיווח במאזן משהב"ט

ת2960 – 3.3.05 – ס' 31

31. עיזבונות שהתקבלו מהוועדה הציבורית באמצעות האפוטרופוס ועומדים לזכות המשרד, לרבות עיזבונות לשיקום נכים ולמשפחות והנצחה, יירשמו בחשבונות המקבילים במאזן משהב"ט.

עיזבונות מיועדים לקרן לב"י

32. הטיפול בעיזבונות ייעודיים לקרן לב"י יטופלו על ידי קרן לב"י בעצמה במישרין עם האפוטרופוס לפי הכללים שבהמ"ב 49.23 נספח ג'.

נהלים פנימיים

ת2960 – 3.3.05 – ס' 33

33. אגף הכספים, אגף התקציבים, אמר"ן, אגף שיקום נכים, אגף משפחות והנצחה, מטכ"ל/אג"ת, יפרסמו נהלים מפורטים לביצוע הוראה זו.

הקצאות ישירות מאפוטרופוס והקדשים

34. תוספות להוראה זו בנושא הקצאות ישירות מהאפוטרופוס והקדשים:

- א. תוספת א' - הקצאת כספים/נדל"ן ישירות מהאפוטרופוס שלא באמצעות הוועדה הציבורית.
- ב. תוספת ב' - טיפול בהקדשים.

נספחים

35. נספחים להוראה זו:

- א. נספח א' - החלטת הממשלה מס' 1498.
- ב. נספח ב' - נוהל עבודה של הוועדה הציבורית.

העותק המקורי החתום שמור אצל הממונה על נהלי משהב"ט באמ"ש.

תוספת א' להמ"ב 49.13 - הקצאת כספים/נדל"ן ישירות מהאפוטרופוס שלא באמצעות הוועדה הציבורית.

כללי

1. האפוטרופוס על פי שיקול דעתו, נוהג שלא להביא להקצאה באמצעות הוועדה הציבורית במקרים של עיזבון ייעודי או יחודי מוגדר. במקרה זה, פונה בעצמו לגוף הנוגע המתאים לקבלת ההקצאה של העיזבון. הכוונה למקרים של מתנה, עיזבון, צוואה, או מתן בכל צורה אחרת.

הגדרה

2. לצורך הוראה זו יוגדרו המושגים הבאים:
 - א. עיזבונות ייעודיים מיוחדים: כספים, נדל"ן או רכוש אחר שהאפוטרופוס החליט להעבירם לגוף מקבל שלא באמצעות הקצאה של הוועדה.
 - ב. גוף מקבל: אגף או יחידה במשרד הביטחון או בצה"ל שמקבל מהאפוטרופוס עיזבון ייעודי שלא בהקצאה מהוועדה.
 - ג. קרן: סכום כספי שנתקבל מהאפוטרופוס כעיזבון ייעודי והמנוהל על ידי המשרד באופן נפרד בבנק.
 - ד. אפוטרופוס - האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים.

3. הודעת האפוטרופוס ותיאום קבלה

- א. החליט האפוטרופוס על עיזבון ייעודי לטובת גוף במערכת הביטחון, יפנה בעניין זה, לפי המקרה, אל הגופים הבאים:

ת2960 - 3.3.05 - תוספת א' - ס' 3א'1)2, ב'

- 1) לאגף שיקום נכים או לאגף משפחות והנצחה - כשהייעוד מתאים לתחום טיפולם.
- 2) לאכ"ס/מזכיר הוועדה המשרדית - כשהייעוד מתאים לגורמים שאינם אגף שיקום נכים או אגף משפחות והנצחה.
- ב. האפוטרופוס יקבל מהגוף הצעות וקריטריונים לשימוש בעיזבון הייעודי, לרבות מועד השימוש בהקצאה בחלוקה לפי שנות תקציב, הקריטריונים כאמור יאושרו על-ידי סמנכ"ל וראש אגף שיקום נכים או ר' אגף משפחות והנצחה, בעיזבונות שיימסרו לאחד מאגפים אלה ועל ידי הוועדה המשרדית במקרים אחרים.
- ג. נתקבלה ההסכמה כאמור, יוציא האפוטרופוס הודעה מפורטת בכתב לגוף המקבל, על פרטי ההקצאה, שתכלול:
 - 1) מטרת השימוש בעיזבון הייעודי,
 - 2) כללי השימוש בעיזבון הייעודי,
 - 3) סכום ההקצאה בחלוקה לשנות תקציב (אם ישנה),
 - 4) מועד העמדת המימון.
- ד. עותק ההודעה יועבר ע"י האפוטרופוס גם לאכ"ס ולמזכיר הוועדה המשרדית.

ה. נתקבלה ע"י האפוטרופוס תרומה ייעודית עבור ציוד ייעודי, יודיע על כך האפוטרופוס לגוף המקבל כאמור.
 הגוף המקבל יזמין וירכוש את הציוד ויעביר את החשבונות אל האפוטרופוס לתשלום על ידו.

תקצוב ורישום חשבונאי

4. עיזבונות ייעודיים שנתקבלו ישירות מהאפוטרופוס עד יוני 98, ומוחזקים בקרנות, יעשה הטיפול בתקצובם וברישום החשבונאי לפי ההסדרים המפורטים להלן, זאת עד לסיום ניצול כספים אלה. (לגבי עיזבונות ממועד זה ואילך - ראה סעיף 26ב' לעיל בהמ"ב 49.13)

א. כספים להוצאה שוטפת
 הטיפול יעשה כלהלן:

- 1) החליט הגוף המקבל שהכספים ישמשו להוצאה שוטפת, יתקצב הסכום כהוצאה מותנית בהכנסה בתקציב הגוף המקבל, וקבלתו תירשם כהכנסה.
ת3773-13.6.10 - תוספת א' - ס' 4 א' 2
- 2) רישום הביצוע בפועל בכתובת תקציבית זו, יעשה לפי הנחיות ראש אכ"ס וחשב המשרד.

ב. כספים להוצאה שאינה שוטפת
 הטיפול יעשה כלהלן:

- 1) ת2960 - 3.3.05 - תוספת א' - ס' 1ב' 1
 החליט הגוף המקבל שהכספים לא ישמשו להקצאה שוטפת, יפקדו הכספים בבנק כקרן, על שם משרד הביטחון, באחריות הניהול של אכ"ס/ראש יחידת חשבונאות שיקום, שתטפל בכך עבור כל יחידות המשרד.
- 2) פתיחת קרן בבנק תיעשה לפי הנחיית ר' אכ"ס וחשב המשרד.
- 3) ת2960 - 3.3.05 - תוספת א' - ס' 3ב' 3
 המימוש הכספי יעשה בביצוע תשלומים על ידי יחידת חשבונאות שיקום ישירות מחשבון הקרן בבנק.
- 4) ת3773-13.6.10 - תוספת א' - ס' 4 ב' 4
 בסיום שנת תקציב, ירשמו הסכומים ששולמו במהלך שנת התקציב, בתקציב המשרד, בכתובות התקציביות של הגופים הנוגעים, כהכנסה והוצאה, בתקציב הגוף המקבל.

ג. קיימת אפשרות להחזיק את הכספים אצל האפוטרופוס ולמשכם, מידי פעם, כשידרשו בפועל. במקרה זה יעשה התקצוב והרישום החשבונאי במועד המשיכה בפועל וביצוע התשלומים.

ד. ההכנסות מנכס שהוא נדל"ן (שנתקבל מהאפוטרופוס) יתקצבו באופן שוטף, כל שנה, כהכנסה מיועדת בתקציב הגוף המקבל.
 הגוף המקבל יודיע לאת"ק בכל שנת תקציב בחודש יולי על תכנון ההכנסה.

ה. קבלת המימון בפועל מהאפוטרופוס תיעשה עבור הגוף המקבל ע"י אכ"ס.

כספי הקדשים

5. לעניין כספי הקדשים:

א. מדובר בסכומי הקדשים שאין לחלק את סכום ההקדש, והניתנים בתנאי שימשו רק להכנסה מהפירות המתקבלים מהם.

ב. סכומים אלה מופקדים כקרנות בבנק כמפורט בסעיף 4 ב' לעיל, ומשמשים להוצאה כמפורט בסעיף 4 ד' לעיל.

מימוש עיזבון ייעודי

6. לנושא המימוש של עיזבון ייעודי:

א. נתקבל אישור מהאפוטרופוס על מימוש עיזבון ייעודי ושימוש בכספים בתקופה מוגדרת, ולא הצליח הגוף המקבל לממשו כאמור, ידווח על כך לאפוטרופוס ויבקש את אישורו לדחיות הביצוע.

ב. הגוף המקבל יערוך את תכנון המימוש, ואת משיכת הכספים מהאפוטרופוס, לפי המועדים בהם ידרשו הכספים בפועל.

ג. יש להשתמש בכספי עיזבון ייעודי רק על פי ההקצאה והוראת המצווה (צוואה). בכל בקשה לשנות משימוש זה, או החלפת השימוש בין הקרנות, יש לפנות ולקבל לכך את אישור האפוטרופוס.

ד. כספי עיזבון ייעודי (קרן) לא יוקצו לזכאים לנושאים שמתקצבים בתקציב הרגיל של אגף שיקום נכים או אגף משפחות והנצחה בתקציב הביטחון.

ניהול כספי קרנות - אחריות

7. ר' היח' לחשבונאות שיקום נקבע כגורם אחראי מטעם ראש אכ"ס וחשב המשרד.

א. לניהול כל כספי הקרנות שנתקבלו מהאפוטרופוס, והמתנהלים על ידי המשרד בבנקים.

ב. נושא באחריות להודיע לאת"ק על סכומי הקרנות שנמשכו ושיש לתקצבם כהכנסה בתקציב הביטחון.

ג. אחראי לרישום כביצוע חשבונאי בסעיף ההוצאה הנוגע בתקציב הביטחון.

ד. אחראי למתן דיווח על מצב הקרנות כפי שידרש, וכן דיווח עבור המאזן השנתי של המשרד.

ה. לניהול מידע על הקצאה כספית שאושרה ע"י האפוטרופוס וטרם נמשכה ע"י הגוף המקבל.

עיזבון ייעודי - נדל"ן

8. היה העיזבון - נדל"ן, יטופל בו לפי הכללים המפורטים בסעיף 29 שבהוראה (המ"ב 49.13).

בקרה

ת3036 – 3.7.05 – תוספת א' - ס' 9

9. מבקר האגף או ר' יח' הבקרה באגף/יחידה נושא באחריות:

א. לקיום בקרה שהשימוש בכספי העיזבונות הייעודיים, נעשה בהתאם לכללי ותנאי ההקצאה ולפי הקריטריונים לניצולה שנקבעו על ידי האגף.

- ב. שהתקצוב, הרישום החשבונאי והניהול הכספי של הקרנות בבנקים, נעשים לפי הוראות אכ"ס והמ"ב.
 ג. שהשימוש בנדל"ן שנתקבל מעיזבונות נעשה בהתאם לתנאי ההקצאה.
 ד. שמתן ההקצאה לזכאים יחידים, נעשית לפי כללי ההקצאה ונהלי הרישום החשבונאי ביחידה ובמשרד.

דיווח

10. לנושא הדיווח:

א. האגף (גוף מקבל) נושא באחריות לדיווח -

- (1) להגיש דו"ח מאזן כספי מבוקר של הקרן לרשם הקרנות והעיזבונות. מבקר אכ"ס יסייע בהכנת המאזן כפי שידרש ויקבע על ידי ר' אכ"ס וחשב המשרד.
 (2) לדווח לאכ"ס רשימת עיזבונות הנדל"ן שברשותו והשימוש בהם.
 (3) דיווח שנתי לאפוסטרופוס על שימוש בכספי העיזבונות (או בסיום ניצול העיזבון).

ת3773 - 13.6.10 - תוספת א' - ס' 10ב'

ב. ראש היחידה לחשבונאות שיקום נושא באחריות לדיווח לראש אכ"ס וחשב המשרד, לסמנכ"ל ור' אגף שיקום נכים ולסמנכ"ל ור' אגף משפחות והנצחה, או בנוסף לפי דרישה:

- (1) רשימת וסכום הקרנות שטרם נוצלו.
 (2) ניצול הקרנות בשנת התקציב.
 (3) שימוש בכספי עיזבונות ייעודיים שלא נכללו בקרנות.
 ג. הרישום והדיווח של הקרנות במאזן משהב"ט, ייעשה כמפורט בסעיף 31 שבהמ"ב 49.13.

מערך מידע

11. פרטים על מערך מידע:

ת3773 - 13.6.10 - תוספת א' - ס' 11א'

א. המידע על הקרנות המנוהלים בבנקים, ידווחו ע"י היח' לחשבונאות שיקום לאכ"ס/עוזר בכיר לתכנון ומעקב תקציב, ויכללו במערך המידע שינוהל באכ"ס.

ב. הדיווח יהיה שוטף וכן דיווח מסכם אחת לשנה.

ג. לגבי הקרנות ינוהל מידע בפירוט הבא:

- (1) מטרת העיזבון,
 (2) סכום הקרן,
 (3) סכום הכנסות (פירות),
 (4) למי מיועדים הכספים (גוף מקבל),
 (5) שם העיזבון,

- (6) סכום יתרה בקרן,
- (7) סכום הוצאה (ניצול),
- (8) הכנסה/רווחים,
- (9) תשלומי עמלות.

ועדת השקעות

12. לעניין ועדת השקעות:

א. באגף הכספים יפעל צוות שישמש כוועדת השקעות. הצוות יטפל בהנחיית ההשקעות שיעשו מכספי הקרנות המנוהלים בבנקים.

ב. הרכב הצוות:

ת2960 - 3.3.05 - תוספת א' - ס' 12ב'1)

- (1) ראש היחידה לחשבונאות שיקום באכ"ס - יו"ר
- (2) ר' היחידה הכלכלית באכ"ס
- (3) נציג הבנק - יועץ

ת2960 - 3.3.05 - תוספת א' - ס' 12ב'4)

(4) ע' בכיר לתכנון ומעקב תקציבי ביח' לחשבונאות שיקום - תשמש כמזכירת הוועדה.

ג. ראש אכ"ס וחשב המשרד יקבע ויגדיר לצוות את מדיניות ההשקעות.

ד. הוועדה, לפי שיקול דעתה, וכפי שידרש על פי המלצת היועץ (הבנק) תקיים ישיבות לקביעת ההשקעות ושינויים בהן.

ה. הוועדה תערוך פרוטוקול של ישיבותיה, שיועבר אל ראש אכ"ס וחשב המשרד.

ו. בסיום שנת תקציב משמש דוח מצב הקרנות כאמור בסעיף 10 ב' את החלטות ועדת ההשקעות.

תוספת ב' להמ"ב 49.13 טיפול בהקדשיםכללי

1. כספי הקדשים ניתנים על פי חוק הנאמנות התשל"ט-1979 לטובת נהנה, או למטרה אחרת, לקידומו של עניין ציבורי או הקדש ציבורי.

ת2960 – 3.3.05 – תוספת ב' – ס' 2

2. האפוטרופוס הכללי באמצעות המשרד, וללא טיפול הוועדה הציבורית, מממש חלוקת כספי הקדשים, שניתנו למטרות התואמות את האוכלוסיה שבטיפול אגף שיקום נכים, אגף משפחות והנצחה, חיילים משוחררים וחיילי צה"ל.

הגדרת אחריות

3. חלוקת האחריות בנושא זה הינה כלהלן:

א. האפוטרופוס הכללי

- (1) קובע לפי שיקול דעתו, באישור הנאמנים ובהתאם לכתב ההקדש, את הגוף אשר באמצעותו תיעשה חלוקת הכספים לזכאים.
- (2) מטפל עם הנאמנים לאישור הקריטריונים לפיהם יקבעו הזכאים שיוצעו ע"י הגוף במשהב"ט.
- (3) להמציא למשהב"ט המחאות לחלוקה לזכאים.
- (4) רישום ההקדש אצל רשם ההקדשים.

ב. הגוף/יחידה במשהב"ט

- (1) להציע קריטריונים לקביעת הזכאים שיקבלו מענק מההקדש.
- (2) להגיש לאפוטרופוס רשימת הזכאים שיקבלו מענק מההקדש.
- (3) קבלת המחאות השמיות מהאפוטרופוס ולחלוקתן לזכאים.
- (4) לדיווח על העברת הכספים לנמענים.
- (5) טיפול בהסדר נאמנים להקדש.
- (6) מעקב אחר מועד סיום ההקדש או החלטה על המשכתו.

נאמני הקדש

4. לעניין נאמני הקדש:

- א. הטיפול בהסדר נאמנים להקדש, כנדרש על פי כתב ההקדש, יעשה על ידי הגוף המקבל הנוגע, זאת בתיאום עם האפוטרופוס.
- ב. הגוף המקבל יקיים מעקב ובקרה על מועדי תוקף המינוי של נאמני ההקדש ויטפל בהכנת הצעת המשרד לנאמנים מחליפים, ובטיפול לאישורם. מועמד מטעם המשרד יאושר ע"י המנכ"ל או המשנה למנכ"ל.
- ג. הגוף המקבל ידאג, באמצעות האפוטרופוס, לרישום ההקדש אצל רשם ההקדשות כנדרש על פי חוק הנאמנות.

כללי טיפול

5. נוהל הטיפול של האפוטרופוס והגוף במשרד בביצוע חלוקת כספי הקדשים יהיה כלהלן:
- א. האפוטרופוס יביא לידיעת הגוף במשרד על קיום הקדש התואם את תחום פעולתו, ויבקש הצעה לאוכלוסיה ולקריטריונים שיקבעו "כזכאים".
- ב. הגוף במשרד יעביר הצעתו לקריטריונים ולאוכלוסיית זכאים שיאושרו על ידי אחד הבאים:
ת3773-13.6.10 - תוספת ב' - ס' 5 ב' 1, 2
- (1) סמנכ"ל וראש אגף שיקום נכים או סמנכ"ל ור' אגף משפחות והנצחה.
- (2) ר' היחידה להכוונת חיימ"ש.
- (3) מטכ"ל/אכ"א - רמ"ח תנאי שירות בצה"ל.
- ג. האפוטרופוס יקבל הסכמת ואישור נאמני ההקדש להצעה.
- ד. אושרו כללי הזכאות, כאמור, יביא זאת הגוף במשרד לידיעת מזכיר הוועדה המשרדית והמשנה ליועץ המשפטי למע' הביטחון.
- ה. אושרו כללי הזכאות, כאמור, יטופל בהעברת הכספים וחלוקתם, כלהלן:
- (1) הגוף יעביר לאפוטרופוס רשימת זכאים בציון פרטים אישיים וחשבון בנק.
- (2) האפוטרופוס יעביר לגוף המחאות לפקודת הזכאים.
- (3) הגוף ישלח את ההמחאה לזכאי, וינהל על כך רישום ובקרה שההמחאה נפדתה.
- ו. כספי הקדש לא יאושרו למתן לזכאים בנושאים שנכללים בתקצוב הרגיל של אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה.
- ז. כספי ההקדש שחולקו לזכאים אינם מתוקצבים בתקציב הביטחון, ולא יכללו בדוח הכספי של משהב"ט.

מידע ודיווח

6. לעניין המידע והדיווח:
- א. הגוף המקבל ידווח לאכ"ס/ר' היחידה לחשבונאות שיקום על הכספים שחולקו לזכאים. אכ"ס ידווח על כך לנאמני ההקדש, ולאפוטרופוס.
- ב. עותק הדיווח יועבר גם לידיעת הוועדה המשרדית.
7. ת3036 - 3.7.05 - תוספת ב' - ס' 7
 מבקר האגף/יחידה או ר' יחידת הבקרה באגף/יחידה יקיים בקרה שקבלת וחלוקת כספי ההקדשים נעשו בהתאם לכללים שנקבעו ואושרו על ידי הנאמנים, וכן שרישומם החשבונאי נעשה כנדרש ובהתאם להוראות המשרד.

מזכירות הממשלה

ירושלים, ז' בניסן התש"ן
2 באפריל 1990

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס' 1498 של הממשלה
מישיבתה ביום א', ו' בניסן התש"ן (1.4.90):

"1498. הטיפול בעיזבונות ונחלות לטובת המדינה

מ ח ל י ט י מ : (*)

- א. האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים יטפל בקבלת עיזבונות ונחלות (להלן: "עיזבונות") לטובת המדינה ובניהולם.
- ב. עיזבונות לטובת המדינה, בין שהמצווה הגדיר את ייעודם ובין שלא עשה כן, יוקצו על-ידי האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים למטרות ולגופים שאותם תקבע ועדה ציבורית, כאמור להלן. הוגדר הייעוד על-ידי המצווה, תהיה הקביעה בתחומו של אותו ייעוד.
- ג. (1) שר המשפטים ימנה, באישור הממשלה, ועדה ציבורית בת שלושה חברים להקצאת כספי העיזבונות.
(2) חברי הוועדה יתמנו לתקופה של שנתיים. ניתן יהיה לחזור על המינוי לתקופה נוספת אחת.
(3) חבר הוועדה לא יהיה עובד המדינה, או מי שפעילותו בוועדה עלולה ליצור ניגוד עניינים עם עיסוקיו האחרים, או עם עניין אישי שלו.
(4) נהלי עבודת הוועדה ייקבעו על ידה באישור שר המשפטים ויפורסמו ברשומות.
- ד. הוועדה הציבורית תקבע את המטרות והגופים שלהם יוקצו כספי העיזבונות ותודיע על קביעתה לאפוטרופוס הכללי.

- ה. הוועדה תקבע לעצמה אמות מידה שעל-פיהן תקצה את כספי העיזבונות. אמות המידה תתאמנה לעקרונות שנקבעו בפסיקת בית המשפט הגבוה לצדק ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה בעניין תמיכות הממשלה במוסדות ציבור.
- ו. הוועדה תקבל את החלטותיה לאחר שתובא בפניה עמדת המשרד הממשלתי הנוגע בדבר ועמדת אגף התקציבים במשרד האוצר.
- ז. הממשלה רשאית לחוות בפני הוועדה הציבורית, מעת לעת, את דעתה לגבי סדר עדיפויות לאומי להקצאת כספים אלה.
- ח. הממשלה רשאית, אם תמצא לנכון מטעמים מיוחדים, לנוכח צרכי ציבור דוחקים ובמסגרת העקרונות לעניין תמיכות הממשלה במוסדות ציבור, להורות לאפטרופוס הכללי להקצות כספים שלא על-פי קביעת הוועדה הציבורית.
- ט. הקצאת כספי העיזבונות, בין על-פי קביעת הוועדה הציבורית ובין על-פי הוראת הממשלה, תפורסם ברשומות לפחות אחת לשנה.
- י. כספי העיזבונות יועברו על-ידי האפטרופוס הכללי אל משרדי הממשלה, כל אחד בתחומו על-פי קביעת הוועדה. בכספי העיזבונות שהועברו אליהם יפעלו המשרדים בהתאם להוראות הנוהל למתן תמיכות של משרדי הממשלה, סעיפים 13 ואילך, בשינויים המחוייבים (פורסם בילקוט הפרסומים התשמ"ה, עמ' 1444).
- יא. תחילתה של החלטה זו מיום ח' בסיון התש"ן (1 ביוני 1990); מאותו יום תתבטל החלטת הממשלה 89 מיום ב' בשבט התשמ"ט (8.1.89).

ב ב ר כ ה
(-)
אליקים רובינשטיין

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
האפטרופוס הכללי
המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה
הממונה על התקציבים

(*) הערת מזכירות הממשלה: ההחלטה אושרה עקרונית בממשלה, ושר המשפטים הוסמך לנסחה סופית בעקבות הערות שרים בדיון בממשלה. הנוסח הנדפס הוא הסופי.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

נספח ב' להמ"ב 49.13 - כללי עבודתה של הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות

לטובת המדינה ומידע על הליכי קבלת כספי ההקצבות

1. הגדרות

בכללים אלה -

"בקשה" - בקשה לקבל הקצבה מכספי עיזבון.

"הוועדה" - הוועדה הציבורית שמינה שר המשפטים, באישור הממשלה, לשם קביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה.

"החלטת הממשלה" - החלטה מס' 1498 של הממשלה מיום י' בניסן התש"ן (1 באפריל 1990) בדבר הטיפול בעיזבונות ובנחלות לטובת המדינה.

"הנחיות היועץ" - הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 21.570 שעניינה תבחינים למתן תמיכות בידי משרדי ממשלה למוסדות ציבור.

"הנוהל להגשת בקשות" - נוהל להגשת בקשות להקצבה מתקציב המדינה במוסדות ציבור ולדיון בהן שפורסם בילקוט הפרסומים התשנ"ב, עמ' 2569.

"עיזבון" - עיזבון שהנחיל מוריש למדינת ישראל, לרבות מתנה שהוקנתה למדינה.

"עיזבון עם ייעוד" - עיזבון שהמוריש או הנותן קבע את ייעודו.

"תאגיד" - לרבות משרד ממשלתי או הקדש ציבורי כמשמעותו בחוק הנאמנות, התשל"ט-1979 (ס"ח התשל"ט, עמ' 128):

"משרד" - כל משרד ממשרדי הממשלה, לרבות יחידת סמך של משרד כאמור.

"מוסד" - כל גוף אחר שאיננו תאגיד או משרד, כולל לשכת-נשיא המדינה.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

2. כללי

א. תפקיד הוועדה שהוקמה לפי החלטת הממשלה, לקבוע את התאגידים או המוסדות והמטרות שלהם יוקצו כספי העיזבונות שנתקבלו בידי האפוטרופוס הכללי.

ב. בהחלטת הממשלה נאמר בין היתר כי: -

(1) האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים יטפל בקבלת עיזבונות ונחלות (להלן - עיזבונות) לטובת המדינה ובניהולם.

(2) עיזבונות לטובת המדינה, בין שהמצווה הגדיר את ייעודם ובין שלא עשה כן, יוקצו על-ידי האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים למטרות ולגופים שאותם תקבע ועדה ציבורית, כאמור להלן. הוגדר הייעוד ע"י המצווה, תהיה הקביעה בתחומו של אותו ייעוד.

ג. הוועדה תקבע ותפרסם מזמן לזמן תחומים ומטרות לטובת הכלל, שלהם יועדו העיזבונות, ובין השאר בתחום החינוך והתרבות, הדת, המדע, האמנות, הרווחה, איכות החיים והסביבה, הבריאות והספורט וכן לקידום מטרות הומניטריות אחרות.

ד. הוועדה תחליט על ייעודם של כל כספי העיזבונות העומדים לרשותה, מתוך הבחנה בין עיזבונות מיועדים ובין עיזבונות שאינם מיועדים. לגבי העיזבונות המיועדים תקפיד הוועדה על חלוקת כספי העיזבונות על פי רצונו של המצווה כמפורט בצוואתו, או על פי רצונו המפורש בכל מסמך מתאים אחר.

ה. במסגרת הוראות המצווה כאמור, תנהג הוועדה בבקשות המוגשות לעיזבונות מיועדים, כפי שהיא נוהגת בבקשות המוגשות לעיזבונות בלתי מיועדים, ועל פי כל אמות המידה המפורטות בכללים אלה.

3. הרכב הוועדה

א. לפי החלטת הממשלה מונה הוועדה חמישה חברים, שממנה שר המשפטים, באישור הממשלה; חברי הוועדה, זולת היושב ראש, מתמנים לתקופה של שנתיים; ניתן לחזור על המינוי לתקופה נוספת אחת.

ב. עובד המדינה או אדם שפעילותו בוועדה עלולה ליצור ניגוד עניינים ברור מראש עם עיסוקיו האחרים או עם עניין אחר שלו, לא ישמש חבר בוועדה.

4. ייעוד לתאגידים או מוסדות

לא ייועד עיזבון אלא לתאגיד או מוסד הפועל שלא למטרת רווח.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

5. נוהל הגשת הבקשות

א. הוועדה תפרסם, כאמור בסעיף 17, הודעה לציבור בדבר האפשרות להגיש בקשות בתחומים ולמטרות שנקבעו, וכן בדבר עיזבונות עם ייעוד; בהודעה יצויין המועד האחרון להגשת הבקשות; הוועדה רשאית להאריך מועד זה.

ב. תאגיד או מוסד המבקש לקבל הקצבה יגיש למנהל הכללי של המשרד הממונה על הנושא, בקשה בכתב על גבי טופס שיקבע המשרד לעניין זה לפי הדוגמא בנספח א'.

ג. מבקש יכול שיהיה גם מוסד ציבור, לאמור תאגיד או מוסד שאינו מוסד ממוסדות המדינה, הפועל למטרה של חינוך, תרבות, דת, אומנות, רווחה, איכות החיים והסביבה, הבריאות והספורט וכן לקידום מטרות הומניטריות אחרות.

ד. טופס הבקשה יכלול את הפרטים הבאים:

- (1) שם התאגיד או המוסד המבקש;
- (2) צורת ההתאגדות (כגון עמותה או חברה);
- (3) מען המשרד הראשי של התאגיד או המוסד המבקש והמקומות שבהם הוא מקיים את פעולותיו;
- (4) השם והמען של חברי ההנהלה של התאגיד או המוסד;
- (5) השם והמען של מורשי החתימה של התאגיד או המוסד;
- (6) חשבונות הבנק של התאגיד או המוסד, תוך ציון החשבון שאליו תועבר התמיכה;
- (7) תרומות/ תמיכות מכל מקור אחר, הצפויות לשנה שבעדה מתבקשת התמיכה.

ה. לטופס הבקשה יצורפו המסמכים הבאים:

- (1) תעודה של רישום כתאגיד ומספרו אצל רשם העמותות או רשות מוסמכת אחרת.
- (2) הדו"ח הכספי המבוקר של התאגיד או המוסד לשנה הקודמת; אם הבקשה מוגשת יותר מששה חודשים לאחר סיום שנת הכספים של המוסד, יצורף גם דו"ח כספי תקופתי לא מבוקר של השנה החדשה; הדו"ח הכספי יכלול פרטים על נכסי המוסד, כולל השקעות, פקדונות, חשבונות בבנקים ויתרותיהם;
- (3) תקציב מאושר או הצעת תקציב של התאגיד או המוסד (כולל פירוט מלא של ההכנסות, השתתפות משרדי הממשלה, מספר העובדים וההוצאה הכוללת לשכר עבודה) לשנת הכספים שבעדה מתבקשת ההקצבה;
- (4) אישור מעמד התאגיד או המוסד המבקש במשרדי מס ערך מוסף;
- (5) אישור שנתי מרשויות מס ההכנסה.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

1. הבקשה תהיה מפורטת ומנומקת ותצויין בה, בין היתר, המטרה שבעדה מתבקשת ההקצבה, כיצד תתבצע ובמקרה המתאים על ידי מי, ופרטים אופייניים לפעילות המבקש (במקרה המתאים: מספר המשתתפים, המבקרים או המבצעים וכדו').

2. הבקשה תהיה חתומה בידי מורשי חתימה של תאגיד או מוסד המבקש.

3. תאגיד או מוסד שקיבל הקצבה והוא חוזר ומבקש הקצבה לשנת כספים נוספת, אינו חייב לצרף את התעודה על רישום התאגיד ואת מסמכי היסוד אך יודיע (בצירוף מסמכים, לפי העניין) על השינויים שחלו במסמכים האמורים מאז הוגשה הבקשה הקודמת.

4. בבקשה חוזרת יצויין גם שיעור ההקצבות שניתנו לתאגיד או למוסד המבקש בשנת הכספים הקודמת מאת כל משרד, רשות מקומית או מוסד ציבור אחר; באופן מיוחד ובנפרד. יצויין בבקשה, אם נתקבלה הקצבה כאמור מאת הוועדה ומה השימוש שנעשה בה. הטופס הנזכר בסעיף קטן ב' ישמש גם לבקשה חוזרת לתמיכה.

5. ועדת תמיכות רשאית לדרוש מכל מוסד ציבורי המבקש הקצבה פרטים או מסמכים נוספים, כפי שייראה לה לצורך הדיון בבקשה.

6. לא תידון בקשתו של תאגיד או מוסד אשר לא הוגשה באופן המפורט לעיל.

6. חוות דעת המשרד ואגף התקציבים באוצר

א. בקשה תידון בוועדה מיוחדת לעניין זה שמינה השר בכתב באותו משרד (להלן - ועדת תמיכות).

ב. בוועדת התמיכות יהיו שלושה או חמישה חברים מעובדי המשרד, ובהם חשב המשרד או נציגו.

ג. בקשה תועבר אל ועדת התמיכות בידי אותה יחידה במשרד האחראית לנושא שבשלו מתבקשת התמיכה, בצירוף המלצת היחידה.

ד. ועדת התמיכות חייבת להעביר לוועדה את כל הבקשות שהוגשו אליה, בין שהיא ממליצה עליהן לחיוב ובין לשלילה, ותצרף הערותיה לגביהן.

ה. על אף האמור בסעיף 5ב' רשאי תאגיד או מוסד הפועל, בהיקף ניכר, בתחומים שעליהם מופקדים משרדים אחדים, כגון חינוך ובריאות גם יחד, לפנות באמצעות יותר ממשרד אחר, במקרים יוצאים מן הכלל.

ו. בקשה תכלול פירוט של כל הבקשות הנוספות שהוגשו או יוגשו באותה שנת תקציב למשרדים אחרים, לרשויות מקומיות או לגופים ציבוריים אחרים.

ז. יושבי ראש של ועדות התמיכות שלהן הוגשו או אמורות להיות מוגשות, בקשות של אותו תאגיד או מוסד, יתאמו ביניהם את מתן ההקצבה והיקפה, כדי למנוע כפילות בטיפול או תמיכת יתר; לצורך זה יקבל יושב ראש של ועדת תמיכות, לפני אישור התמיכה, מן המשרדים האחרים התומכים באותו גוף, הודעה בדבר שיעור

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

תמיכתם באותו מוסד ודו"ח הפיקוח על אותו מוסד במשרד האחר לשנה הקודמת.

ח. הוועדה רשאית לדחות בקשה אם הוגשה ע"י משרד שהנושא אינו בתחום פעילותו; הוועדה רשאית להעביר את הבקשה לידיעת המשרד האחר ולבקש את התייחסותו; הוועדה אף רשאית לאחר שבחנה את נסיבות העניין, לדון בבקשה גם אם הוגשה בידי המשרד שהנושא אינו בתחום פעולתו מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

ט. ועדת התמיכות תפעל לפי הנוהל להגשת בקשות, הנחיות היועץ וכן לפי התבחינים לחלוקת כספים לצורך תמיכה במוסדות ציבור שקבעו השרים, כפי שפורסמו בילקוט הפרסומים.

י. ועדת התמיכות תפעל מתוך שיקולים ענייניים וסבירים תוך שמירה על עקרון השוויון.

יא. לאחר הדיון בוועדת התמיכות ולא יאוחר מאשר 45 ימים מיום קבלת הבקשה, יועברו לוועדה הבקשות והחומר שצורף להן, עם חוות דעת המשרד; העתק מהחומר ומחוות הדעת יועבר גם לאגף התקציבים במשרד האוצר.

יב. כל משרד יעביר לוועדה את כל הבקשות בהן דנה ועדת התמיכות, בצורה מרוכזת, והוועדה תדון בכל בקשות המשרד יחדיו לאחר קבלת הערות אגף התקציבים כאמור בסעיף זה להלן.

יג. במקרים יוצאים מהכלל ואם תמצא זאת הוועדה לנכון, תדון הוועדה בבקשה מיוחדת או נפרדת אם יבקש זאת המנהל הכללי של המשרד.

יד. אגף התקציבים במשרד האוצר יעיר את הערותיו לבקשה ויעבירנה לוועדה תוך 30 ימים מיום קבלתה; לא העיר אגף התקציבים הערות תוך התקופה האמורה, יחולו הוראות סעיף 9ב'.

7. תהליך בדיקת הבקשות בידי הוועדה

א. הוועדה רשאית לבקש פרטים או מסמכים נוספים ומשלימים מהתאגיד או המוסד המבקש, מהמשרד הממשלתי או מאגף התקציבים, כפי שייראה לה לצורך הדיון בבקשה; כן רשאית הוועדה לבקש חוות דעת מוועדת התמיכות של משרד ממשלתי נוסף.

ב. הוועדה תקיים קשר קבוע עם השרים והמנהלים הכלליים של המשרדים לקבלת מידע על מדיניות משרדי הממשלה בנושאים הקשורים בעבודת הוועדה.

ג. הליכי הדיון ושיקולי הוועדה יהיו כמפורט בסעיפים 9 ו-10.

8. עריכת פרוטוקולים

א. הוועדה תנהל פרוטוקולים של ישיבותיה והחלטותיה.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

ב. בפרוטוקולים ירשמו הפרטים הבאים:

- 1) מקום ישיבת הוועדה ומועדה;
- 2) המשתתפים בה;
- 3) החלטות הוועדה;
- 4) במקרה של רוב ומיעוט תירשם עובדה זו;
- 5) אם ביקש חבר הוועדה להימנע מלהשתתף בדיון בבקשה מסויימת בשל ניגוד עניינים או כל נימוק אחר.

ג. החלטות הוועדה תהיינה מנומקות, במיוחד כאשר הבקשה נדחית.

9. הליכי הדיונים בוועדה

- א. לאחר שעיינה בחוות הדעת של ועדת התמיכות ושל אגף התקציבים, תדון הוועדה בבקשה לאור סדרי העדיפויות, השיקולים והתבחינים שקבעה; הוועדה רשאית, לפי שיקול דעתה, לדחות את הבקשה, לאשרה כולה או מקצתה, בתנאים או ללא תנאים.
- ב. לא קיבלה הוועדה את חוות דעת אגף התקציבים תוך הזמן הנקוב בסעיף 6"ד, תוכל לדון בבקשה כאמור בסעיף קטן א אף אם לא עיינה בחוות דעת כאמור.
- ג. סבורה הוועדה שבקשה מסויימת הוגשה שלא באמצעות המשרד המופקד על הנושא, תהיה הוועדה רשאית לנהוג בבקשה באחת מן הדרכים הנזכרות בסעיף 6"ח' לעיל.
- ד. הוועדה תקבע בהחלטה את סכום הכסף המוקצב, את המטרות שלהן הוא מיועד וכל תנאי נוסף שתמצא לנכון.
- ה. המניין החוקי לישיבות הוועדה הוא שני חברים ובלבד שבמניין יהיה יושב ראש הוועדה.
- ו. החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות, ואם היו הדעות שקולות, תהיה ליושב ראש הוועדה דעה מכרעת.
- ז. הוועדה רשאית, אם תמצא לנכון מטעמים מיוחדים, נוכח צרכי ציבור דוחקים ובמסגרת העקרונות שנקבעו בכללים אלה, לקבל בקשה שלא לפי הוראות כללים אלה, ובלבד שדחיפות הבקשה תאושר בכתב בידי השר.
- ח. תאגיד או מוסד שבקשתו נדחתה, כולה או חלקה, רשאי לפנות למנהל הכללי של המשרד ולבקש עיון מחדש של הוועדה בבקשתו; לפנייתו יצרף נימוקים ותיאור הנסיבות הרלוונטיות החדשות, שעשויות לשנות את החלטת הוועדה; הוועדה תדון בעניין שנית אם ביקש זאת המנהל הכללי של המשרד.
- ט. אין לפנות ישירות לוועדה בכל בקשה שלא באמצעות משרד כאמור והוועדה לא תדון בבקשת תאגיד או מוסד כלשהו שהוגשה שלא באמצעות משרד.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

10. שיקולים ותבחינים

- א. הוועדה תפעל מתוך גישה עניינית לכל בקשה ובקשה על פי עקרונות של סבירות ושוויון כפי שנקבעו ועוצבו ע"י בית המשפט העליון.
- ב. הוועדה תפעל בדיוניה ובהחלטותיה בהתאם להנחיות היועץ.
- ג. בבואה לדון ולהחליט בבקשה תשקול הוועדה את כל נסיבותיו של העניין, תוך ישום שוויוני, אחיד וענייני של התבחינים והשיקולים שנקבעו.
- ד. הוועדה תשים לנגד עיניה, בשינויים המחויבים לפי העניין, את כל האמור בסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ובתבחינים לחלוקת כספים לתמיכה במוסדות ציבור, שפורסמו.
- ה. בבואה לדון ולהחליט בבקשות תתחשב הוועדה בשיקולים הבאים:
- (1) עמדת המשרד והערותיו לגבי פעולותיו של התאגיד או המוסד המבקש וחיוניות התמיכה בבקשה;
 - (2) עמדת אגף התקציבים והערותיו;
 - (3) מהותם ואופיים של עיזבונות בכלל, והחובה להפנות כספים אלה למטרות צדקה, לאמור לרווחה, חינוך, בריאות, תרבות, דת, מדע ואומנויות, איכות החיים והסביבה, הספורט וכן לקידום מטרות הומניטריות אחרות;
 - (4) הסכום הכולל העומד לרשות הוועדה והחלוקה המתבקשת בין כל סוגי הבקשות המוגשות באמצעות המשרדים השונים, תוך שאיפה לאיזון בין הצרכים השונים;
 - (5) התמיכה הישירה באנשים בתחום המטרות והפעולות הנזכרות בסעיף 2ג' שהקצבה של הוועדה משיגה;
 - (6) היקף פעילות התאגיד או המוסד המבקש והאוכלוסיה המקבלת שירותים במסגרתו;
 - (7) מקומו הגיאוגרפי של התאגיד או המוסד המבקש ומצב אוכלוסייתו;
 - (8) הדרך והמידה שבה משתתפים במימון ההוצאות הנהנים הישירים מהפעילות;
 - (9) המידה שבה המטרה שבעדה מבוקשת החטיבה מסייעת באופן ישיר לציבור בתחומי המטרות של הקצבות הוועדה;
 - (10) האם יש בידי התאגיד או המוסד המבקש מקורות כספיים עצמיים, והאם ביכולתו לממש את תוכניותיו ללא סיוע מלא ונמשך מהוועדה;
 - (11) האם פעילות התאגיד המבקש מתנהלת באופן מדווח ומבוקר;
 - (12) עדיפות תינתן לבקשות שמטרתן:

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

- (א) סיוע לנזקקים, לילדים ונוער במצוקה, לקשישים חסרי ישע, ולנזקקים אחרים;
- (ב) סיוע לעולים;
- (ג) סיוע לפרויקטים חברתיים, חינוכיים ותרבותיים (כולל ספריות וספרים).
- הוועדה רשאית מזמן לזמן לשנות את רשימת המטרות המועדפות לפי סעיף זה, להוסיף עליהן או לגרוע מהן; במקרה כזה תפרסם הוועדה הודעה מתאימה לציבור.
1. בהחלטתה תתחשב הוועדה במשקלו של כל שיקול, במשקלם המצטבר של השיקולים השונים ובנסיבותיה המיוחדות של כל בקשה ובקשה.
2. הממשלה רשאית מזמן לזמן לחוות את דעתה בפני הוועדה לגבי סדר עדיפויות לאומי בהקצאת כספי העיזבונות, ובלבד שחוות דעת זו תהלום כללים אלה של עבודת הוועדה.
- ח. הוועדה לא תאשר, דרך כלל, בקשות למטרות הבאות:
- (1) בניית תשתית (כולל הקמת מבנים) כשלעצמה;
 - (2) תשלום משכורות ושכר בלבד;
 - (3) כיסוי גירעונות מפעולות שלגביהן מבוקש למעשה אישור בדיעבד;
 - (4) תקציב שוטף של פרויקטים אשר עלולים לגרום בעתיד להרחבה תקציבית של המשרד;
 - (5) בנייה כחלק ולצורך פעולות, אף שהוועדה רואה אותן כחיוביות, שאין ודאות לגבי יכולת מוסד או תאגיד המבקש להשלימה;
 - (6) הקמת פרויקטים שאין ודאות לגבי מימון הפעילות השוטפת בהם בעתיד;
 - (7) פעילות שוטפת מובהקת של משרדים;
 - (8) בהתאם למדיניות משרד הבריאות ובתיאום עימו, לא תאשר הוועדה מימון טיפולים רפואיים הנעשים מחוץ לגבולות המדינה.
- ט. במסגרת שיקוליה אם להיעתר לבקשה אם לדחותה רשאית הוועדה לקבוע שלא לתמוך בסוגים שונים של פעולות מהעדר עיזבונות מספיקים לתמיכה כזו; ובלבד שיישמר עקרון השוויון לגבי בקשות מאותו סוג.
- י. הוועדה רשאית לקבוע - גם לגבי בקשות שעל פי אופיין הן מהסוג שהוועדה נוהגת להיעתר להן - סדרי עדיפויות, הן מבחינת ייעוד הבקשות והן מבחינת גובה הסכום הראוי לכל בקשה ובקשה.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

11. הבקשות שבהן לא תדון הוועדה

- א. כל מבקש שקיבל הקצבה מן הוועדה, חייב לדווח לוועדה על השימוש שעשה בכספי ההקצבה.
 ב. הוועדה לא תדון בבקשתו של תאגיד או מוסד אשר קיבל בעבר הקצבה ולא מילא את חובת הדווח.

12. החלטות הוועדה

- א. יושב ראש הוועדה יודיע למנהל הכללי של המשרד על החלטת הוועדה, ובכלל זה על הסכום המוקצב, המטרות שלשמן הוקצב, התנאים לקבלת ההקצבה והמועד לשימוש בהקצבה (להלן ההודעה).
 ב. ההקצבה תהיה בסכום נומינלי ולא יתווספו עליו הפרשי הצמדה וריבית.
 ג. היתה ההחלטה בבקשה שלילית, יצויינו בהודעה הנימוקים להחלטה.
 ד. העתקים של ההודעה יישלחו לאפוטרופוס הכללי, לאגף התקציבים במשרד האוצר, למנהל הכללי של משרד המשפטים, לחשב המשרד שהעביר את הבקשה ולמשרד שתחום פעולתו משיק לתחומי הבקשה.
 ה. המשרד יודיע לתאגיד או למוסד המבקש על החלטת הוועדה.

13. העברת ההקצבות

- א. האפוטרופוס הכללי יעביר למשרד הממשלתי את ההקצבה שקבעה הוועדה; הודעה על העברה תישלח לוועדה ולאגף התקציבים; המשרד הנוגע בדבר יודיע לוועדה על ביצוע ההחלטה.
 ב. המשרד ינחה את המבקש בדבר המסמכים שעליו להגיש כדי לקבל את סכום התמיכה שהוקצה לו, הכל על פי הנחיות חשב המשרד.
 ג. המבקש ימציא למשרד את המסמכים הדרושים, וייענה לדרישות המשרד בהתאם לתקנות כספים ומשק של החשב הכללי, המנחות את חשב המשרד בהליך התשלום.
 ד. לאחר שהומצאו המסמכים הדרושים ישלם המשרד לתאגיד או למוסד הנתמך את ההקצבה שהוקצבה לו.
 ה. אין לשלם את ההקצבה לאחר המועד שקבעה הוועדה בהחלטתה, אולם התאגיד או המוסד הנתמך רשאי לבקש מהמנהל הכללי של המשרד, הארכת המועד לשימוש בהקצבה שהוקצבה לו; אם המנהל הכללי ימצא זאת לראוי - יעביר את הבקשה לוועדה; במקרים אחרים ינחה את המבקש להגיש בקשה חדשה.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

14. פיקוח על השימוש בהקצבה

- א. המשרד יקיים פיקוח על מילוי התנאים למתן ההקצבה ועל השימוש בכספי ההקצבה מטעם הוועדה.
- ב. המנהל הכללי של המשרד יטיל על עובד מעובדי המשרד (להלן - מפקח) את קיום הפיקוח כאמור.
- ג. הפיקוח ייעשה ע"י המפקח או נציגיו, מקרב עובדי המשרד, בהתאם לכללים שתקבע הנהלת המשרד בתיאום עם חשב המשרד ובהתחשב בהנחיות של החשב הכללי.
- ד. הפיקוח יתבסס על קבלת דיווחים תקופתיים ודו"חות ביצוע של התאגידים או המוסדות הנתמכים, ובמידת הצורך גם ביקורים במקום הפעולה של המוסדות הנתמכים.
- ה. הפיקוח יהיה מכוון לברר כי -

- (1) התמיכה משמשת למטרה אשר לשמה ניתנה;
 - (2) התאגיד או המוסד הנתמך מקיים את התנאים שנקבעו בקשר לתמיכה;
 - (3) לא חלו שינויים מהותיים בנוגע לתאגיד או המוסד הנתמך מקיים את התנאים שנקבעו בקשר לתמיכה;
 - (4) התאגיד או המוסד הנתמך מקיים את פעולותיו בהתאם לכללים או לתקנים שנקבעו לתאגידים או למוסדות מסוגו.
- ו. התאגיד או המוסד הנתמך יגיש למפקח דו"חות תקופתיים, כפי שידרוש, אשר יכללו נתונים מעודכנים של יתרות-פקדונות במוסדות כספיים ועל ההוצאות וההכנסות בתקופת הדו"ח לעומת התקציב המאושר, תוך פירוט ההכנסות על מקורותיהן, וכן דו"חות ביצוע כפי שידרוש המפקח.
- ז. המפקח ידווח לוועדת התמיכות.
- ח. נתמך תאגיד או מוסד בידי יותר ממשרד אחד, יתאמו ביניהם המפקחים של המשרדים התומכים, את סדרי הפיקוח על אותו תאגיד או מוסד, במגמה להגדיל את החיסכון והיעילות.

15. שינוי, עיכוב או הפסקת התמיכה

- א. לא הוגשו הדו"חות התקופתיים - יעוכב או יפסק תשלום התמיכה.
- ב. נתברר למשרד כי תאגיד או מוסד נתמך אינו עומד בתנאים שקבע המשרד בקשר לתמיכה, או חל שינוי אחר בגוף הנתמך או בפעולותיו אשר היה בו כדי להשפיע על אישור התמיכה או על שיעור התמיכה, לפי העניין, אלא אם כן החליטה ועדת התמיכות אחרת, בהחלטה מנומקת.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

- ג. נתברר למשרד כי היקף או קצב ההוצאות של תאגיד או מוסד נתמך פחות מן המתוכנן, או שהכנסותיו עלו על הצפוי, רשאי המשרד להתאים את ההיקף והקצב של תשלום התמיכה לשינויים שחלו כאמור.
- ד. נתברר למשרד כי תאגיד או מוסד נתמך לא עמד בתנאים ובהתחייבויות שנקבעו בקשר לתמיכה, ישקול המשרד אם יש מקום לתבוע מן הגוף החזר סכומי תמיכה שכבר שולמו לו או לנקוט צעדים משפטיים כפי שמתחייב בנסיבות המקרה.
- ה. החלטה לשנות, לעכב או להפסיק תשלום תמיכה שאושרה בנסיבות האמורות, תתקבל בוועדת התמיכות והיא תדווח עליה למנהל הכללי של המשרד ולחשב הכללי.
- ו. ועדת התמיכות תפנה לוועדה, במקרים המפורטים לעיל, ותדווח על כל התפתחות כאמור.

16. ריכוז מודע על תמיכות

- א. המשרד ירכז לגבי כל תאגיד או מוסד הנתמך על ידו את כל המידע בקשר לתמיכה באותו גוף.
- ב. המשרד ירכז, במידת האפשר, את המידע בקשר לתאגידיים או מוסדות הנתמכים בתקציביהם של מוסדות ציבור שבהוצאותיהם משתתף המשרד באופן משמעותי.
- ג. החשב הכללי יכין דו"ח שנתי, במתכונת שיקבע ובו פירוט של כל התאגידיים או המוסדות הנתמכים והתמיכות שנתנו המשרדים.

17. פרסום

- א. הוועדה תפרסם מזמן לזמן ולפחות אחת לשנה הודעה לציבור בדבר האפשרות להגיש בקשות, ההודעה תתפרסם בעתונות היומית ובילקוט הפרסומים.
- ב. הפרסום יכלול:
- (1) תחומים ומטרות שקבעה הוועדה לפי סעיף 2(ג) לעניין ייעוד עיזבונות והמשרדים הממשלתיים שבתחומם נקבעו תחומים ומטרות אלה.
 - (2) אופן הגשת הבקשה למשרד הנוגע בדבר כאמור בסעיף 5.
 - (3) המועד להגשת הבקשות.
 - (4) מטרות בעריכות לפי סעיף 10(ה)12.
- ג. רשימת העיזבונות המיועדים ופרטים מלאים עליהם, תופקד לעיון הציבור בכל משרדי הממשלה, כל מבקש יוכל לציין בבקשתו כי הוא מסתמך בבקשתו על קיום עיזבון מיועד ההולם, לדעתו, את המטרות שלשמן מוגשת הבקשה.
- ד. ברשומות תפורסם, אחת לשנה לפחות, הודעה בדבר רשימת מקבלי העיזבונות בצירוף הסכומים שיקבל כל אחד מהם.

ת1559 – 8.10.96 – נספח ב'

ה. הוועדה מוסמכת, מזמן לזמן וכפי שתמצא לנכון, לשנות או לתקן כלל מכללים אלה, כולל בדרך של הוספה או גריעה, במקרה כזה תפרסם הוועדה את הכללים החדשים המתוקנים.

ו. הוועדה מוסמכת, במקרה הראוי ולפי שיקול דעתה, לחרוג מכללים אלה שקבעה לעצמה, ולנהוג שלא על פיהם, עשתה כן הוועדה - תפרט בהחלטתה בכתב את השיקולים או הנימוקים שהגיעו אותה לעשות כן.

18. ביטול
נוהל עבודת הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, שפורסם בילקוט הפרסומים 3800, התש"ן, עמ' 3882-בטל.

ת2705 - 18.11.04 - תוכן עניינים

תוכן עניינים

מס'
עמוד

1	כללי
1	מטרה
1	אחריות
1	עיקרי ההוראה
2	הגדרות
2	הוועדה המשרדית
4	התכנסות הוועדה המשרדית
4	מידע על עיזבונות
5	עיזבונות ל"משהב"ט ולצה"ל
5	עיזבונות המיועדים למדינה
6	גופים חיצוניים שקשורים למערכת הביטחון
7	החלטות הוועדה הציבורית
7	קבלת ההקצאה והעמדתה לרשות היחידה
8	הארכת הרשאה לשימוש בהקצאה מכספי עיזבון
8	דרכי פנייה אל האפוטרופוס
8	עיזבונות שהם נדל"ן - אופן טיפול
9	ביקורת ופיקוח
11	דיווח במאזן משהב"ט
11	עיזבונות מיועדים לקרן לב"י
11	נהלים פנימיים
11	הקצאות ישירות מאפוטרופוס והקדשים
11	נספחים
12	תוספת א' להמ"ב 49.13 - הקצאת כספים/נדל"ן ישירות מהאפוטרופוס שלא באמצעות הוועדה הציבורית.
12	כללי
12	הגדרה
13	תקצוב ורישום חשבונאי
13	כספי הקדשים
14	מימוש עיזבון ייעודי
14	ניהול כספי קרנות - אחריות
14	עיזבון ייעודי - נדל"ן
14	בקרה
15	דיווח
15	מערך מידע
16	ועדת השקעות
17	תוספת ב' להמ"ב 49.13 טיפול בהקדשים
17	כללי
17	הגדרת אחריות
17	נאמני הקדש
18	כללי טיפול
18	מידע ודיווח
19	נספח א' להמ"ב 49.13
21	נספח ב' להמ"ב 49.13 - כללי עבודתה של הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות
21	לטובת המדינה ומידע על הליכי קבלת כספי ההקצבות